

Østrigsk Hør

Linum austriacum

Hør

Linum usitatissimum

Dyrket hør er en etårig urt, der blomstrer i juli-august med fine himmelblå blomster på det øverste af den spinkle forgrenede stængel. Frugten er en kugleformet kapsel.

Den trives på mager, sandet jord, og anvendes som nicheproduktion til jorder, hvor intet andet lønner sig. Den dyrkes over hele Europa, Asien og Nordamerika, og er oprindelig af mellemeuropæisk herkomst. Vild hør har hvid blomst, og kan træffes på enge og kalkholdig jord. Den er hjemmehørende i Danmark.

Østrigsk Hør er en flot, blå, flerårig variant, der har været dyrket kommercielt og har forvildet sig i naturen. Den kan en sjælden gang findes på kalkrige tørre bakker, eksempelvis de fredede bakkedrag bag Møns Klint, der får et blå skær, når de fine blomster vifter over den øvrige vegetation. Her er den indført for 100 år siden i udsæden.

Plantefibrene brugtes til tekstilfremstilling af linned og har svøbt de ægyptiske mumier.

Olie fra frøene, linolie, anvendes til maling og lærreder. Frøene gives mod forstoppelse og sælges i supermarkeder. Te kogt med hørfrø blev drukket mod mavesmerter og urinvejsforstyrrelser.

Hørfrø indgår i mange slags brød.

Tekstiler af hør har i de senere år taget kampen op med de syntetiske stoffer, og er blevet populære i modeindustrien.

Tilvirkningen af hør var en hård og møjsommelig arbejdsopgave i landbohusholdningen, der indebar at stænglerne knækkedes og den hårde yderside fjernedes fra fibrene. Det kaldtes 'skætning'

Den støvede procedure medførte en masse støv i luftvejene med en masse slim til følge, der (forhåbentlig) endte i hjemmets 'spytbakker', men også tit på væggen ved sengen, når konen lagde sig for at sove og lunger og bronkier krævede en oprensning.

Blomsternes himmelblå farve knytter planten til dyrkelsen af Vor Frue, og planten har da også magiske evner:

Hørfrø strøet foran hjemmets dør, hindrer adgangen for djævelen og onde ånder.

Strøet på grave hindrer de gengangeri.

Blomstens blå farve skyldes, at Jesus kastede sine øjne på planten, der dermed blev magisk med kræfter til at bekæmpe det onde.

Østrigsk Hør, der er flerårig, kan anbefales i prydhaver, hvor den kan trives på barske, tørre steder, op ad sydmure ol. Frøene anbefales som et skånsomt og bivirkningsfrit afføringsmiddel, og kaldes ofte for 'loppefrø'. Hør dyrkes kommercielt i landbruget flere steder i landet.

I Middelalderhaven vokser Østrigsk Hør i Mariabedet.

Den etårige Hør dyrkes som biplante.